

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania W. G.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 13 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 stycznia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika (ZUS O/ J.)
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Uzasadnienie faktyczne

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 13 stycznia 2016 r., sygn. akt III AUa (...) oddalił apelację wnioskodawcy W.G. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 15 lipca 2015 r., sygn. akt IV U (...), w którym Sąd częściowo zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 3 października 2012 r., w której organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i zdrowotnemu w

okresach od 1 stycznia 2009 r. do 17 czerwca 2009 r. i od 1 września 2009 r. do 31 grudnia 2009 r., w pozostałym zaś zakresie odwołanie oddalił.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego strona odwołująca się zaskarżyła skargą kasacyjną w całości. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Jako podstawę wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz oczywistą zasadność skargi określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o odmowę przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w razie jej przyjęcia do rozpoznania, o jej oddalenie, a także o zasądzenie na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadnienie prawne

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej nie może zostać przyjęta do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wobec powyższego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że w danej sprawie zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Pełnomocnik wnioskodawczyni wskazał w skardze, że podstawą przyjęcia jej do rozpoznania jest to, że po pierwsze w sprawie pojawiła się konieczność dokonania wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), a po drugie, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że strona skarżąca skutecznie wykazała, że złożona skarga zasługuje na przyjęcie jej do rozpoznania.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08; czy z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 233/07, OSNP 2009/3-4/43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej,

skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, niepubl. poza bazą LEX nr 1238124).

Z kolei w odniesieniu do drugiej ze wskazanych w skardze podstaw do jej przyjęcia do rozpoznania, to utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest pogląd, że wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) - jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08).

Należy zauważyć, że skarżący nie wykazał, aby w sprawie występowała konieczność dokonania wskazanego w skardze kasacyjnej art. 14a ust. 4 pkt 1 i 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Pełnomocnik odwołującego się przedstawił jedynie swoją interpretację wskazanego przepisu w formie pytania, nie wskazując jednak, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, nie wykazał on przy tym, aby na tle tego przepisu istniały jakieś wątpliwości interpretacyjne, nie wskazał również żadnych podstaw dla takich wątpliwości w orzecznictwie, czy też doktrynie prawa. Skarżący nie przedstawił również wyводу, w którym wykazałby, że dokonanie wykładni wskazanego przepisu prawa ma znaczenie dla praktyki sądowej.

Jeżeli zaś chodzi o powołaną w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, to należy wskazać, że podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy

prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 - LEX nr 1380967).

Skarżący nie zdołał skutecznie wykazać, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Należy pamiętać, że Sąd Najwyższy nie jest zwykłym sądem III instancji, a skarga kasacyjna nie jest kolejnym zwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym zaskarzaniu orzeczeń sądów niezgodnych z wolą strony. Sąd Najwyższy rozpatrując złożoną skargę kasacyjną jest związany stanem faktycznym ustalonym przez sądy rozpoznające sprawę merytorycznie, zaś postępowanie wszczęte skargą kasacyjną nie może służyć ustalaniu odmiennego stanu faktycznego, czy też odmiennej ocenie dowodów. Skarga kasacyjna zmierza natomiast wyraźnie do dokonania odmiennego ustalenia stanu faktycznego i oceny dowodów, niż dokonana przez Sąd Apelacyjny w (...). Nie ulega wątpliwości, że to od woli przedsiębiorcy zależy, czy będzie on prowadził działalność gospodarczą, czy też zawiesi jej prowadzenie. Jednak formalnemu zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej musi towarzyszyć także faktyczne zaprzestanie jej prowadzenia. Natomiast w niniejszej sprawie sądy rozpoznające sprawę jednoznacznie ustaliły,

że wnioskodawca w okresie zawieszenia działalności nie tylko pobierał zaliczki na przyszłość ale również opłaty od gości przebywających w ośrodku w czasie zawieszenia działalności, co zresztą przyznał pełnomocnik skarżącego, chcąc jednakże uznać, że były to sytuacje sporadyczne i jednostkowe, czym dąży on w istocie do podważenia ustalonego w sprawie stanu faktycznego i dokonanej przez sądy *meriti* oceny dowodów.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.